Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0023

Brutālās represijas pret protestētājiem Irānā

Eiropas Parlamenta 2026. gada 22. janvāra rezolūcija par brutālajām represijām pret protestētājiem Irānā (2026/2565(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Irānu,

– ņemot vērā 2025. gada 13. novembra rezolūciju par cilvēktiesību aizstāvju transnacionālu represiju problēmas risināšanu[1],

– ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas un Komisijas priekšsēdētājas vietnieces / Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos (AP/PV) Kajas Kallasas paziņojumus pēc vardarbīgajām represijām 2026. gada janvārī,

– ņemot vērā to, ka 2023. gada Saharova balva par domas brīvību tika piešķirta *Jina Mahsa Amini* un Irānas kustībai “Sieviete, dzīvība, brīvība”;

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta priekšsēdētājas Robertas Metsolas lēmumu aizliegt visiem diplomātiskajiem darbiniekiem un Irānas režīma pārstāvjiem iekļūt Parlamenta telpās,

– ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,

– ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,

– ņemot vērā ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu,

– ņemot vērā ES pamatnostādnes saistībā ar vardarbību pret sievietēm un meitenēm un jebkādas pret viņām vērstas diskriminācijas apkarošanu,

– ņemot vērā ANO īpašo referentu un neatkarīgo ekspertu 2026. gada

[1] Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0258.

13. janvāra kopīgo paziņojumu,

– ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus,

– ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

– ņemot vērā ziņojumus, ko sniedzis ANO īpašais referents jautājumos par cilvēktiesību stāvokli Irānas Islāma Republikā,

– ņemot vērā ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroja 2026. gada 10. janvāra paziņojumu presei "*Iran*: *UN Fact-Finding Mission calls for immediate restoration of internet access and adherence to international human rights law*" (Irāna: ANO faktu vākšanas misija prasa nekavējoties atjaunot piekļuvi internetam un ievērot starptautiskās cilvēktiesības),

– ņemot vērā Reglamenta 136. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā 2025. gada 28. decembrī Irānā sākās demonstrācijas, kas ātri pārauga valsts mēroga protestos, un no 2026. gada 8. janvāra dažādās pilsētās un provincēs ielās iznāca desmitiem tūkstošu irāņu un turpmākajās dienās viņu skaits pieauga līdz simtiem tūkstošiem; tā kā demonstrācijas izraisīja bazāru tirgotāji, kuri slēdza savus veikalus, lai protestētu pret Irānas nestabilo ekonomiku, viņu ekonomisko marginalizāciju, valūtas sabrukumu un dzīves līmeņa pazemināšanos, un tās izvērtās par līdz šim lielākajiem pret valdību vērstajiem protestiem, kuros pārstāvēta plaši Irānas sabiedrības slāņi un demonstranti aicināja veikt fundamentālas politiskas pārmaiņas un izbeigt pašreizējo režīmu;

B. tā kā sākotnēji demonstrācijas izraisīja dziļi iesakņojušās sūdzības par valsts ekonomikas katastrofālo stāvokli, strauji augošajām pārtikas cenām, inflācijas pieaugumu un plaši izplatīto korupciju; tā kā Irānas režīms ilglaicīgi nav spējis apmierināt iedzīvotāju pamatvajadzības;

C. tā kā Irānas drošības spēki, tostarp Islāma revolucionāro gvardu korpuss (*IRGC*) un policija, ir īstenojuši sistemātiskas un vardarbīgas represijas pret protestētājiem visā valstī un piemērojuši nāvējošu spēku, ko nodrošina no Ķīnas saņemtais aprīkojums un novērošanas tehnoloģijas, tā rezultātā nogalinot un apcietinot tūkstošiem miermīlīgo protestētāju; tā kā saskaņā ar saņemtajām ziņām Irānas drošības spēki protestu apspiešanai esot izmantojuši ķīmiskos ieročus; tā kā pašlaik minētais nogalināto personu skaits ir pārāk mazs, jo interneta pārrāvums kavē saziņu; tā kā saskaņā ar ANO Neatkarīgās starptautiskās faktu vākšanas misijas Irānas Islāma Republikā sniegto informāciju ticami ziņojumi liecina par Augstākās nacionālās drošības padomes paziņojumu drošības spēkiem, kurā tiem tiek uzdots veikt "izlēmīgas" represijas nolūkā izbeigt protestus; tā kā saskaņā ar ANO faktu vākšanas misijas datiem valsts spēku īstenotā vardarbība bija īpaši nežēlīga etnisko minoritāšu

apdzīvotajos reģionos; tā kā Irānas iestādes ir veikušas masveida patvaļīgus arestus, aizturot tūkstošiem protestētāju, aktīvistu, žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju, nepiemērojot pienācīgu procesu un pamatojoties uz nepareizām apsūdzībām, kas saistītas ar valsts drošību; tā kā Irānas tiesu iestādes ir paātrinājušas saīsināto tiesāšanas procedūru piemērošanu aizturētajiem protestētājiem, izvēršot netaisnīgus tiesas procesus un piespriežot nāvessodu; tā kā protestu laikā Irānas tiesu iestādes izpildīja nāvessodus, pamatojoties uz iepriekšēju sodāmību;

D. tā kā šīs darbības ir uzskatāmas par nopietniem starptautisko cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp to saistību pārkāpumu, kuras noteiktas Starptautiskajā paktā par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, kam Irāna ir pievienojusies;

E. tā kā Irāna turpina piemērot nāvessodu kā galveno represiju instrumentu, lai iebiedētu protestētājus un apklusinātu opozīciju;

F. tā kā kopš 2026. gada 8. janvāra Irānas iestādes piemēro valsts mēroga sakaru pārrāvumu, kas ir viens no plašākajiem un sarežģītākajiem šāda veida pārrāvumiem pasaules vēsturē, liedzot piekļuvi internetam, slēdzot mobilo tālruņu un fiksēto sakaru tīklus un tā kavējot Irānas iedzīvotāju iespējas sazināties, organizēties un informēt ārpasauli par notiekošo brutālo apspiešanu, lai slēptu protestu patieso apmēru un apspiešanas brutalitāti un apgrūtinātu medicīnisko palīdzību; tā kā Irāna ir viena no valstīm, kurā interneta slēgšana notiek ļoti bieži un jau izsenis piekļuve internetam un telekomunikācijām tiek bloķēta tieši nemieru laikā, lai apklusinātu opozīciju un apspiestu protestus;

G. tā kā tiesības uz miermīlīgas pulcēšanās un biedrošanās brīvību aizsargā Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 20. pants;

H. tā kā režīma vadītāji joprojām neņem vērā protestētāju leģitīmās prasības; tā kā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statistikas nodaļas datiem gandrīz 60 % Irānas iedzīvotāju ir jaunāki par 39 gadiem un lielākā daļa no viņiem ir dzimuši pēc 1979. gada islāma revolūcijas;

I. tā kā Irānas varas iestādes ir publiski draudējušas vēl vairāk apspiest protestus un bargi sodīt iesaistītās personas; tā kā 2026. gada 14. janvārī Irānas tieslietu ministrs paziņoja, ka ikviens, kas arestēts pēc 2026. gada 8. janvāra, ir noziedznieks un terorists, tā faktiski nosakot kriminālatbildību par miermīlīgu protestu un vēl vairāk apspiežot vārda un pulcēšanās brīvību; tā kā Parlaments ir konsekventi un nepārprotami nosodījis represijas un vardarbību, ko Irānas režīms vērš pret saviem iedzīvotājiem, tostarp nāvessodu izpildi, nāvessodu piespriešanu netaisnīgu tiesas procesu rezultātā, necilvēcīgus ieslodzījuma apstākļus un sistemātisku vēršanos pret politiskajiem aktīvistiem un etniskajām un reliģiskajām kopienām; tā

kā Parlaments ir vairākkārt aicinājis atzīt *IRGC* par teroristu organizāciju;

J. tā kā septiņi ANO cilvēktiesību eksperti aicināja Irānas iestādes pārtraukt vardarbības ciklu, ievērot iedzīvotāju pamattiesības, kas paredz iespēju būt opozīcijā un piedalīties miermīlīgos protestos, nebaidoties no represijām, un ņemt vērā iedzīvotāju prasības īstenot savas pilsoniskās, politiskās, ekonomiskās un kultūras tiesības;

K. tā kā nesenais demonstrāciju vilnis ir daudzu masu protestu kulminācija, kam sekoja briesmīgas represijas; tā kā arī tādas nesenākās valsts mēroga sacelšanās Irānā kā Zaļās kustības sacelšanās 2009. gadā un kustības "Sievietes, dzīvība, brīvība" sacelšanās 2022. gada septembrī pēc tam, kad valsts tikumības policija bija nogalinājusi 22 gadus veco *Jina Mahsa Amini*, tika apspiestas ar brutālām represijām, kurās šaujamieročus vērsa pret sievietēm, tēmējot uz seju, krūtīm un dzimumorgāniem;

L. tā kā Eiropas Parlaments 2023. gada Saharova balvu par domas brīvību piešķīra *Jina Mahsa Amini* un kustībai "Sievietes, dzīvība un brīvība" Irānā, godinot visas drosmīgās sievietes, vīriešus un jauniešus Irānā, kuri milzīga spiediena apstākļos ir turpinājuši cīņu par savām tiesībām un pārmaiņām;

M. tā kā valsts politika ir ļāvusi regulāri uzraudzīt obligāto ģērbšanās noteikumu īstenošanu, izmantojot t s. morāles patruļas, novērošanas tehnoloģijas un administratīva soda uzlikšanu, kā rezultātā sievietēm un meitenēm, kuras neievēro šos noteikumus, tiek noteikts arests vai naudas sods, tiek liegta piekļuve izglītībai un nodarbinātībai vai tiek piemērota brīvības atņemšana; tā kā ir dokumentēti pierādījumi ar šādu noteikumu izpildi saistītiem fiziskas vardarbības un nāves gadījumiem apcietinājumā; tā kā milzīgā drosme un apņēmība, ko izrādījušas varonīgās Irānas sievietes, kuras uz režīma gļēvulības taktiku atbildēja ar bezbailību un nepakļaušanos, ir bijusi izšķiroša, lai pretotos šim brutālajam režīmam;

N. tā kā Irānas Islāma Republikai ir bijusi ļoti destabilizējoša loma Tuvajos Austrumos un plašākā reģionā, tostarp atbalstot teroristu pastarpinātos grupējumus, piemēram, "Hizbullāh" Libānā, hutiešus Jemenā, "Hamās" Gazā un šiītu paramilitāros grupējumus Irākā, un izveidojot teroristu asi, kas aptver visu reģionu; tā kā Irānas kaitnieciskā ietekme neaprobežojas tikai ar Tuvajiem Austrumiem — tā joprojām rada milzīgu risku drošībai Eiropā un demokrātijai visā pasaulē, par ko liecina hibrīddraudi un ļaunprātīgas kiberdarbības, tostarp atbalsts Krievijai tās agresijas karā pret Ukrainu, piemēram, piegādājot dronus, raķetes un munīciju un nodrošinot tehnoloģiju un apmācību, kas ļāvusi Krievijai kāpināt savu ražošanu, kā arī atbalsts Venecuēlas diktatūrai;

O. tā kā ticami pierādījumi liecina, ka Irānas diplomātiskās

pārstāvniecības vairākās dalībvalstīs ir bijušas iesaistītas propagandā, dezinformācijā un iebiedēšanā, kas vērsta pret Irānas diasporas kopienām Eiropā un pārkāpj starptautiskās tiesības un principus, kuri reglamentē diplomātiskās attiecības;

P. tā kā ES ir pieņēmusi trīs sankciju režīmus pret Irānu: vienu, reaģējot uz nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem valstī, kas katru gadu tiek atjaunots un pēdējo reizi pagarināts līdz 2026. gada 13. aprīlim, otru saistībā ar masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanu un trešo, reaģējot uz Irānas militāro atbalstu Krievijas agresijas karam pret Ukrainu un bruņotiem grupējumiem un vienībām Tuvajos Austrumos un Sarkanās jūras reģionā; tā kā saskaņā ar šiem režīmiem pašlaik sankcijas ir noteiktas vairāk nekā 230 personām un 40 organizācijām Irānā, tostarp *IRGC*;

Q. tā kā 2026. gada janvārī Parlaments, reaģējot uz Irānas iestāžu vardarbīgo vēršanos pret valsts mēroga protestiem un to atteikšanos ievērot pamatbrīvības, ar tā priekšsēdētājas lēmumu aizliedza visiem Irānas Islāma Republikas diplomātiskajiem darbiniekiem un pārstāvjiem piekļuvi visām Parlamenta telpām Briselē, Strasbūrā un Luksemburgā, Irānas pases turētājiem piemērojot pārbaudi un liedzot viņiem ieceļošanu, ja tiek konstatēts, ka viņi rīkojas režīma vārdā,

R. tā kā pēdējos gados Irānas iestādes ir pastiprinājušas etnisko un reliģisko kopienu, īpaši kristiešu, kriminālvajāšanu un sodīšanu – valsts tiesas viņiem piespriež ilgu cietumsodu par apsūdzībām, kas saistītas tikai ar viņu ticību vai reliģiskām darbībām,

1. pauž viennozīmīgu nosodījumu un sašutumu par Irānas režīma pastrādātajām masveida slepkavībām un brutālajām represijām, kas vērstas pret protestētājiem, kuri pēdējo divu nedēļu laikā izgājuši ielās vairākos desmitos pilsētu; pauž pilnīgu solidaritāti ar Irānas tautu un tās drosmīgo un leģitīmo protesta kustību, kas pieprasa cieņu, drošību un Irānas tautas tiesību ievērošanu;

2. prasa Irānas varas iestādēm, kas ir diktatora *Ali Khamenei* pakļautībā, bez nosacījumiem izbeigt vardarbību pret miermīlīgiem protestētājiem, nekavējoties apturēt visas nāvessoda izpildes un izbeigt to civiliedzīvotāju slepkavības un represijas, kuri īsteno savas pamattiesības; prasa, lai šīs tiesības, jo īpaši tiesības uz vārda un pulcēšanās brīvību, tiktu ievērotas bez nosacījumiem un vienmēr;

3. prasa nekavējoties atbrīvot visus apcietinātos demonstrāciju dalībniekus un politieslodzītos; pauž sašutumu par šausminoši lielo bojāgājušo skaitu un milzīgo nelikumīgi aizturēto protestētāju skaitu;

4. izsaka dziļu līdzjūtību visu to personu ģimenēm, kuras ir gājušas bojā Irānas varas iestāžu vardarbīgo represiju rezultātā; pauž dziļu sašutumu par uzbrukumiem un iebiedēšanu, ko saskaņā ar ziņojumiem represīvie drošības spēki un *IRGC* dalībnieki vērš pret

protestos nogalināto personu ģimenēm un radiniekiem; pauž dziļas bažas par saņemto informāciju par Irānas iestāžu atbaidošo praksi izspiest lielas naudas summas no cietušo ģimenēm par to, lai tās varētu saņemt savu mirušo radinieku mirstīgās atliekas;

5. aicina Padomi saskaņā ar Padomes 2001. gada 27. decembra Kopējo nostāju par konkrētu pasākumu īstenošanu cīņā pret terorismu[2], Padomes Regulu (EK) Nr. 2580/2001[3], Direktīvu (ES) 2017/541[4] un ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu teroristu organizāciju sarakstā nekavējoties pilnībā iekļaut *IRGC*, tostarp *Basij* pretošanās spēkus un *Quds* spēkus; pauž nožēlu par dažu dalībvalstu nemainīgo pretestību ierobežojošu pasākumu pastiprināšanai pret Irānas režīmu; prasa minēto iekļaušanu sarakstā atspoguļot ES ierobežojošo pasākumu režīmā; prasa paplašināt un stingri piemērot ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu un citus ES ierobežojošos pasākumus, tostarp aktīvu iesaldēšanu un vīzu neizsniegšanu, visām Irānas amatpersonām, kas ir atbildīgas par represijām, un visām struktūrām, kas ir valsts augstākā vadītāja biroja kontrolē vai rīkojas tā vārdā, tostarp iekļaut ES teroristu sarakstā visas attiecīgās *IRGC* struktūras un personas un piemērot aktīvu iesaldēšanu, ceļošanas aizliegumu un citus atbilstīgus ierobežojošus pasākumus; uzsver, ka *IRGC*, tostarp visām tā filiālēm un saistītajām struktūrām, ir būtiska nozīme miermīlīgu demonstrantu vardarbīgā apspiešanā, nopietnos cilvēktiesību pārkāpumos, nogalināšanā bez tiesas sprieduma un valsts sponsorētā terorismā gan valsts, gan reģionālā līmenī; aicina dalībvalstis vienlaicīgi veikt visus atbilstīgos valsts pasākumus, lai panāktu, ka minētā iekļaušana sarakstā tiek pilnībā īstenota un izpildīta;

6. pauž cieņu un stingru atbalstu bezbailīgajiem Irānas iedzīvotājiem, kas jau vairākas nedēļas iziet ielās, lai protestētu pret režīma īstenoto apspiešanu un ļoti smagajiem ekonomiskajiem un sociālajiem apstākļiem; cildina drosmi, ko izrāda daudzie jaunieši, sievietes un cilvēktiesību aizstāvji, kuri, neraugoties uz personīgi izjustajām sekām un pret viņiem vērstajām brutālajām represijām, turpina cīnīties par savām tiesībām; atzīst kustības “Sievietes, dzīvība, brīvība” izšķiroši svarīgo lomu drosmes iedvešanā iedzīvotājiem un protestētājiem un režīma vājuma un atsvešinātības

---

2 OV L 344, 28.12.2001., 93. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2001/931/oj.

3 Padomes Regula (EK) Nr. 2580/2001 (2001. gada 27. decembris) par īpašiem ierobežojošiem pasākumiem, kas terorisma apkarošanas nolūkā vērsti pret konkrētām personām un organizācijām (OV L 344, 28.12.2001., 70. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/2580/oj).

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541 (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI (OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

no Irānas tautas atklāšanā; nosoda sankcijas, ko Irānas iestādes noteikušas pret Eiropas Parlamenta un valstu parlamentu deputātiem un prasa tās nekavējoties atcelt;

7. stingri nosoda Irānas drošības spēku plaši izplatīto, brutālo, tīšo un nesamērīgo spēka lietošanu pret miermīlīgiem protestētājiem; pauž nožēlu par to, ka šīs slepkavības ir rezultāts nevis sporādiskām sadursmēm, bet gan plaši izplatītai un sistemātiskai politikai un iepriekš apdomātam lēmumam likvidēt jebkādu pretestību un protestus; pauž satraukumu par to, ka tūkstošiem protestētāju noslepkavošana liecina par šausminošām izmaiņām Irānas režīma īstenotajā apspiešanas politikā, proti, pāreju no atturēšanas uz stratēģisku likvidēšanu; aicina dalībvalstis par pastrādātajiem noziegumiem saskaņā ar starptautiskajām tiesībām saukt pie atbildības Irānas amatpersonas, attiecībā uz kurām ir pierādīts, ka tās ir tieši iesaistītas notiekošajās represijās; prasa ES un tās dalībvalstīm sagatavoties visiem iespējamiem scenārijiem, tostarp iespējamam Irānas režīma sabrukumam, un nodrošināt, ka nevienam represiju veicējam nevienā brīdī netiek piešķirts patvērums ES teritorijā;

8. prasa bez nosacījumiem atbrīvot visus protestētājus, cilvēktiesību aizstāvjus un žurnālistus, kas pašlaik atrodas apcietinājumā Irānā; prasa, lai Irānas iestādes informētu visas ģimenes par aizturēto radinieku atrašanās vietu; prasa, lai juristiem un starptautiskajiem novērotājiem tiktu nodrošināta netraucēta piekļuve visiem protestu laikā aizturētajiem un lai starptautiskā sabiedrība tiktu informēta par aizturēto personu identitāti; prasa nekavējoties atbrīvot un droši repatriēt visus ES valstspiederīgos, kas pašlaik atrodas ieslodzījumā Irānā, un stingri nosoda to, ka režīms nekaunīgi izmanto ķīlnieku diplomātiju;

9. kategoriski noraida Irānas iestāžu apgalvojumus, ka cilvēkus uz protestiem uzkūdījuši ārvalstu aģenti; atzīmē, ka protestus izraisīja lielā Irānas sabiedrības daļā, jo īpaši jauniešu, sieviešu un minoritāšu vidū, valdošā lielā neapmierinātība ar daudzajām dziļajām krīzēm, ar kurām saskaras valsts;

10. atgādina par Irānas pienākumu ievērot starptautiskās cilvēktiesības, tostarp tiesības uz miermīlīgu pulcēšanos, vārda brīvību un tiesības uz dzīvību, kā noteikts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā un starptautiskajos līgumos, kuriem Irāna ir pievienojusies; prasa ES arī turpmāk atbalstīt pilsonisko sabiedrību, cilvēktiesības un humānās palīdzības organizācijas Irānā;

11. uzsver necilvēciskā Irānas režīma — kas balstās tikai uz teroru, bailēm un iebiedēšanu un kas izrāda pretestību jebkādam reliģiskam, kultūras un etniskam plurālismam — dziļi nelikumīgo un vardarbīgo raksturu; aicina Komisiju un dalībvalstis izdarīt efektīvu spiedienu uz šo režīmu; uzskata, ka plašais protestu vilnis ir nepārprotama

pazīme, kas liecina par to, ka pēc gadu desmitiem īstenotas apspiešanas šī sistēma vairs nav ilgtspējīga, un pieprasa brīvu un demokrātisku pāreju Irānā; pauž pilnīgu solidaritāti Irānas diasporai, kam ir izšķiroši svarīga loma brīvības un demokrātijas pieprasīšanā un protestu atbalstīšanā; uzskata Irānas tautu par vienīgo leģitīmo varas un suverenitātes avotu Irānā;

12. prasa minētos pasākumus koordinēt ar līdzīgi domājošiem partneriem, papildinot tos ar visā pasaulē īstenotiem centieniem pretdarboties sankciju apiešanai; atzinīgi vērtē to, ka ASV nesen pieņēma mērķtiecīgas sankcijas pret Irānas augsta līmeņa amatpersonām, kuras ir atbildīgas par represijām, un mudina ES rīkoties līdzīgi; prasa izraidīt ES studējošos un strādājošos *IRGC* locekļu radiniekus;

13. prasa ES un tās dalībvalstīm izmantot visus to rīcībā esošos instrumentus, lai novērstu ļaunprātīgas kiberdarbības un ārvalstu īstenotu informācijas manipulāciju un iejaukšanos, tostarp darbības, kuras veic Irānas iestādes vai kuras tām tiek piedēvētas, atturēt no šādām darbībām un reaģēt uz tām; mudina pilnībā izmantot ES kiberdiplomātijas instrumentu kopumu, tostarp ierobežojošus pasākumus pret indivīdiem un vienībām, kas ir atbildīgi par kiberuzbrukumiem, un ES sankciju režīmu, lai vērstos pret šādiem uzbrukumiem; mudina ES sadarbībā ar starptautiskajiem partneriem pastiprināt savu spēju stratēģiskās komunikācijas, noturības veidošanas un piedēvēšanas jomā;

14. nosoda Irānas režīma centienus cenzēt protestus, visā valstī bloķējot piekļuvi internetam un telefonu tīkliem; prasa nekavējoties atcelt visus tiešsaistes sakaru un pakalpojumu aizliegumus Irānā; prasa ES un tās dalībvalstīm ievērojami palielināt tehnisko un finansiālo atbalstu, lai Irānas pilsoniskajai sabiedrībai, žurnālistiem un cilvēktiesību aizstāvjiem nodrošinātu drošu digitālo piekļuvi, cenzūras apiešanas rīkus un digitālo aizsardzību; aicina tehnoloģiju un satelītu pakalpojumu sniedzējus izpētīt visas likumīgās un īstenojamās iespējas atvieglot drošu piekļuvi sakaru pakalpojumiem, tādiem kā tiešais savienojums ar satelītiem, lai Irānas iedzīvotājiem nodrošinātu nepārtrauktu informācijas pieejamību, jo īpaši nolūkā darīt iespējamu komunikāciju ārkārtas gadījumos un brīdināšanu ar īsziņas palīdzību, un lai novērstu platformu ļaunprātīgu izmantošanu represijām;

15. uzsver, ka Irānas režīms gadu desmitiem pastāvīgi ir īstenojis sistemātiskas represijas pret cilvēktiesību aktīvistiem, politiskajiem disidentiem, minoritātēm un sievietēm, jo īpaši, izmantojot nežēlīgus represiju paņēmienus; pauž solidaritāti ar visām personām Irānā, kas tiek vajātas pārliecības vai identitātes dēļ, un atzīst to minoritāšu kopienu — to skaitā kurdu, beludžu, bahājiešu un kristiešu — drosmi, kuras saskaras ar sistēmisku diskrimināciju; prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visas personas, kas aizturētas tikai tāpēc,

ka izmantojušas savu reliģijas vai ticības brīvību;

16. atkārtoti aicina Irānu piešķirt tūlītēju un netraucētu piekļuvi ANO pilnvarotajai faktu vākšanas misijai, ņemot vērā nepieciešamību veikt rūpīgu starptautisku pārbaudi šajā pilnīgas nesodāmības gaisotnē, kurā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām Irānas iestādes sistemātiski veic smagus noziegumus, to skaitā slepkavošanu, spīdzināšanu, izvarošanu un piespiedu pazušanu, lai apklusinātu opozīciju, un nepieciešamību vākt un saglabāt pierādījumus, kas nepieciešami krimināltvajāšanai; prasa ES Cilvēktiesību padomē atbalstīt ANO faktu vākšanas misijas Irānā pilnvaru paplašināšanu un paplašināt tās pilnvaras izmeklēt pašlaik izdarītos zvērīgos noziegumus;

17. atzīmē, ka notiekošajos protestos būtiska loma ir sievietēm un meitenēm, un nosoda režīma īstenoto sieviešu, meiteņu un citu neaizsargātu grupu sistēmisko apspiešanu, izmantojot likumus un noteikumus, kas stingri ierobežo viņu brīvības un tiesības, tostarp degradējošo likumu par obligātu hidžāba valkāšanu un šī likuma vardarbīgu īstenošanas nodrošināšanu, stingrus ierobežojumus sieviešu seksuālās un reproduktīvās veselības jomā un sieviešu politisko, sociālo, ekonomisko, kultūras un personisko tiesību pārkāpumus; uzsver, ka diskriminācija mantojuma jomā un tiesību akti par liecināšanu un valstspiederību, kuri sievietēm piešķir nevienlīdzīgu juridisko statusu un ierobežo viņu autonomiju gan sabiedriskajā, gan privātajā dzīvē, ir pretrunā starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem, kas Irānai ir saistoši;

18. atkārtoti nosoda pēdējās divās desmitgadēs — jo īpaši kopš neseno demonstrāciju uzliesmojuma decembra beigās — nāvessoda izpildes gadījumu ārkārtīgi lielo skaitu, kas liecina par to, ka režīms pilnībā ignorē cilvēka dzīvību un cieņu;

19. atgādina, ka Irānā ir pasaulē augstākais nāvessoda izpildes rādītājs uz vienu iedzīvotāju un ka kopš sacelšanās, kas 2022. gadā sākās ar saukli “Sievietes, dzīvība, brīvība”, Irānas iestādes ir uz nerimstoša nāvessoda izpildes viļņa, to izpildot arī disidentiem, sievietēm, žurnālistiem un pie minoritātēm piederošajiem; pauž nosodījumu par to, ka 2025. gadā vien režīms izpildīja nāvessodu 1500 cilvēkiem; atkārto ES ilgstoši pausto nostāju pret nāvessodu un prasa Irānas režīmam nekavējoties atcelt šo soda veidu;

20. pauž pilnīgu atbalstu Irānas opozīcijai un aicina PV/AP sākt iekļaujošu dialogu ar Irānas demokrātisko opozīciju, lai veicinātu demokrātisku, brīvu un plurālistisku nākotni Irānai; prasa uzaicināt Irānas demokrātiskās opozīcijas pārstāvjus apmeklēt Eiropas Parlamentu, vienlaikus atkārtojot, ka Irānas tautai pašai ir jāizvēlas nākamā valdība; mudina Komisiju paplašināt tehnisko un finansiālo palīdzību Irānas pilsoniskajai sabiedrībai; prasa dažādajiem demokrātiskās opozīcijas pārstāvjiem sadarboties, bruģējot ceļu

taisnīgam, iekļaujošam un demokrātiskam procesam, kurā rezultātā tiktu nodrošināta brīvība un cieņa visiem Irānas iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu etniskās piederības, reliģijas un dzimuma; prasa ES un tās dalībvalstīm cieši sadarboties ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai atbalstītu brīvu Irānu, kurā dominē vispārējas cilvēktiesības un līdztiesība un kuru veido pati Irānas tauta; pauž pārliecību, ka valsts dažādo kopienu un būtiskas reģionālas, kultūras un etniskas daudzveidības veicināšana ir svarīga, lai Irānai nodrošinātu demokrātisku un miermīlīgu nākotni;

21. vēlreiz uzsver, ka Irānas režīms gadu desmitiem ir aktīvi sējis haosu un iznīcību visā reģionā, vienlaikus izmantojot brutālus iekšēju un transnacionālu represiju paņēmienus; nosoda transnacionālās represijas, ko Irānas iestādes brutālā veidā īsteno gan tiešsaistē, gan bezsaistē, lai apklusinātu, iebiedētu, apspiestu, piespiestu un pat nolaupītu oponentus, kā arī lai draudētu viņu ģimenēm ārvalstīs; aicina Komisiju ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm pastiprināt novēršanas, aizsardzības un reaģēšanas mehānismus ES un nodrošināt, ka visi transnacionālo represiju gadījumi tiek efektīvi izmeklēti un ka par tiem tiek sākta kriminālvajāšana; uzsver, ka Irāna joprojām rada vislielākos un būtiskākos draudus drošībai un stabilitātei plašākā reģionā un kā tā ir nozīmīgākais šķērslis miera panākšanai; atkārtoti stingri nosoda Irānas ļaunprātīgās darbības un iejaukšanos visā reģionā un ārpus tā, jo īpaši Libānā, Sīrijā, Jemenā, Irākā, Rietumkrastā un Gazā;

22. atzīmē, ka Irāna un Krievija arvien vairāk apmainās ar kritiskiem izlūkdatiem un sadarbojas, lai apietu sankcijas, izmantojot fasādes uzņēmumus, saikni starp banku kontiem un naftas pārvadājumus ar izslēgtām lokalizācijas ierīcēm; prasa uzlabot ES sankciju izpildi, steidzami modernizēt automātiskās identifikācijas sistēmas, lai cīnītos pret sankciju un embargo apiešanu, un pastiprināt aizdomīgu Irānas kuģu uzraudzību un pārbaudi;

23. aicina PV/AP sadarbībā ar dalībvalstīm pastiprināt diplomātisko iesaistīšanos Irānas tautas atbalstīšanā, izpētot iespēju izveidot pastiprinātu ES diplomātisko klātbūtni vai pārstāvību, kas spētu nodrošināt aizsardzību, humāno palīdzību un konsulāro atbalstu indivīdiem, kas ir apdraudēti savu pamattiesību īstenošanas dēļ, tostarp miermīlīgiem protestētājiem; uzsver nepieciešamību apsvērt pasākumus, kas varētu nodrošināt patvēruma punktus, informāciju un palīdzību saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un attiecīgajiem ES dalībvalstu juridiskajiem precedentiem, lai uzlabotu ES spēju uz vietas uzraudzīt nopietnus cilvēktiesību pārkāpumus, ziņot par tiem un reaģēt uz tiem;

24. atzinīgi vērtē PV/AP apņemšanos īstenot turpmākus piespiedu pasākumus pret Irānu; aicina Padomi un dalībvalstis ātri paplašināt esošos ierobežojumus, lai steidzami un atbilstoši reaģētu uz notiekošajām represijām; atzinīgi vērtē to, ka ES apsver iespēju

noteikt mērķtiecīgas sankcijas pret indivīdiem un vienībām, kas ir atbildīgi par vardarbīgu vēršanos pret protestētājiem, un mudina ātri pieņemt šādas sankcijas;

25. prasa Eiropas Ārējās darbības dienestam (EĀDD) sagatavot regulārus ziņojumus par stāvokli Irānā; ierosina izveidot vai noteikt domēnu, kurā reģistrēt visu pēdējā laikā notikušo slaktiņu upuru vārdus, lai dokumentētu un saglabātu ierakstus par nogalinātajiem un ievainotajiem;

26. aicina ES dalībvalstis un EĀDD pieprasīt, lai tiktu sasaukta īpaša ANO Cilvēktiesību padomes sesija par cilvēktiesību krīzi Irānā nolūkā demonstrēt un veicināt likumīgu starptautisku opozīciju Irānas režīma rīcībai;

27. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt visus centienus nodrošināt pārskatatbildību ANO ietvaros un ārpus tās, kuri tiek īstenoti, lai dokumentētu nāves gadījumus un panāktu to ātru, neatkarīgu un pārredzamu izmeklēšanu, tostarp, apkopojot liecības un pierādījumus no cilvēkiem, kas bēg no valsts; atzinīgi vērtē ANO Cilvēktiesību padomes lēmumu noturēt īpašu sesiju par stāvokli Irānā;

28. uzsver, ka jebkāda attiecību ar Irānu normalizēšana būs atkarīga no visu politieslodzīto bezierunu atbrīvošanas, pārbaudāmas sistemātisku represiju izbeigšanas un patiesa progresa virzībā uz demokrātiju un tiesiskumu;

29. aicina EĀDD, Komisiju un dalībvalstis turpināt divpusējos un daudzpusējos forumos vērst uzmanību uz Irānas režīma izdarītajiem pārkāpumiem un nodrošināt, ka ES ierobežojošie pasākumi arī turpmāk ir mērķtiecīgi, balstīti uz pierādījumiem un vērsti pret indivīdiem un vienībām, kas ir atbildīgi par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem;

30. atzinīgi vērtē priekšsēdētājas *Roberta Metsola* lēmumu liegt visiem Irānas režīma diplomātiskajiem darbiniekiem un pārstāvjiem piekļuvi visām Parlamenta telpām; aicina dalībvalstis sekot šim piemēram un pieņemt līdzīgus ierobežojumus, tostarp, nepieciešamības gadījumā atceļot diplomātisko statusu Irānas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību darbiniekiem visā ES;

31. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstīm un Irānas Islāma Republikas prezidenta birojam.